

סדר נזיקין | מסכת בבא מציעא י"א-י"ז | שבת פרשת פקודי | ל' אדר א' – ו' אדר ב' תשפ"ד (16-10 מרץ 2024)
Seder Nezikin | Masechet Bava Metzia 11-17 | Shabbat Parashat Pekudei | 30 Adar I – 6 Adar II (March 10-16)

Daf 11: COURTYARD ACQUISITION

One day, Ronnie was strolling in his field when he noticed from afar two gorgeous parrots. Their colorful wings and pleasing voices persuaded Ronnie to try to capture them so that they could adorn his living room at home. While Ronnie walked towards the parrots, he thought to himself: "Actually, I've already purchased these parrots through *kinyan chatzer*," courtyard acquisition. Meaning: According to halakhah, **items found within the boundaries of a courtyard can be acquired by that courtyard's owner.**

Then, before Ronnie could reach the parrots, a large hand was extended and snatched them. Clearly, somebody else coveted the parrots for himself. The two men sought out the Rabbi to determine to whom the parrots belonged. The Rabbi told the men to bring the parrots to him. When the Rabbi saw the birds, he discerned that one of the parrots was already mature and knew how to fly, while the second was still a fledgling and could not yet fly.

The Rabbi said: Through *kinyan chatzer* Ronnie only acquired the parrot that could not yet fly. Since the second parrot knew how to fly, Ronnie's courtyard was in no way maintaining the parrot for him. **A courtyard only acquires an item for its owners if the item is kept inside that courtyard. This does not include living creatures able to fly away or things that can leave the courtyard on their own.**

יום אחד טייל רוני בשדהו והבחין מרחוק בשני תנים יפהפיים. כנפיהם הצבעוניות וקולם הנעים שכנעו את רוני לתפס אותם כדי שיפארו את סלון ביתו. תוך כדי שרוני צעד לעבר התנים הוא חשב לעצמו: "בפעם כבר קניתי אותם בקנין חצר" דהיינו, שהחצר קונה עבור הבעלים את החפצים שנמצאים בתוכה.

והנה, רגע לפני שרוני הגיע אל התנים, נשלחה לעברם יד גדולה ותפסה אותם, וכן התברר שמאן-דהוא חמד לעצמו את התנים והספיק לתפס אותם לפני רוני. נגשו השנים אל הרב שיכריע למי שיקים התנים. אמר להם הרב שייבאו לפניו את התנים, ואז הוא הבחין שתני אחד כבר בוגר ויודע לעוף, והתני השני עדין גוזל ואינו יודע לעוף.

אמר הרב: רוני קנה בקנין חצר רק את התני שאינו יודע לעוף, כי התני השני יודע לעוף והחצר של רוני אינה שומרת לו עליו כלל. החצר קונה עבור הבעלים רק חפצים שנשמרים בתוך החצר, ולא חפצים או בעלי חיים שיכולים לעוף ולצאת משם בכוחות עצמם.

Daf 12: A CHILD DEPENDANT UPON HIS FATHER'S TABLE

Yisrael had three children, twins named Chaim and Eliezer, and little Saul. Chaim was already married and lived with his wife in their own apartment, while Eliezer and Saul still dwelled in their parents' home.

One delightful spring day, the three sons went out together on a hike in the fields adjacent to their city. To their surprise, they encountered a large amount of paper money strewn across the path. They collected the cash and turned to the Rabbi to inquire what their responsibility was regarding this money. After the Rabbi heard the details of the incident, he ruled **that, in principle, they were entitled to the money. However, only Chaim would be permitted to keep his share of the found money; Eliezer and Saul were required to bring their portions to their father.**

Why? Because Eliezer and Saul still lived with their parents and ate at their father's table. **Chazal** decreed that a son who remains at, or is dependent upon, his father's table is required to give his father whatever found items he discovers.

דף י"ב: בן הסמוך על שלחן אביו

לישראל היו שלשה ילדים: התאומים אלעזר ואליהם, ושאל הקטן. חיים כבר היה נשוי והתגורר בדירה משלו, ואילו אלעזר ושאל עדין התגוררו עם ההורים בביתם.

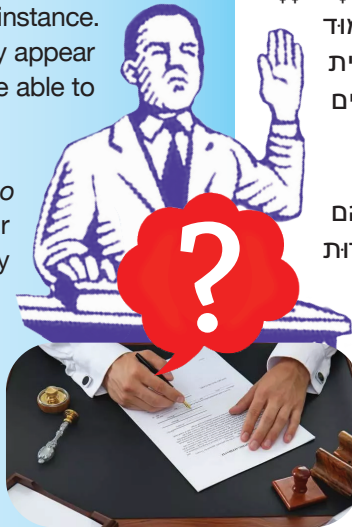
ביום אביבי נחמד שלשת הבנים יצאו לטיול בשדות הסמוכים לעירם. לפתע הם נתקלו במצבור גדול של שטרות כסף שהתפזרו בדרך. הם אספו את השטרות, ופנו אל הרב לשאול מה עליהם לעשות עם הכסף הזה. לאחר שהרב שמע את פרטי המקרה הוא פסק להם שבאופן עקרוני הם יכולים לקחת את השטרות לעצמם, אבל רק חיים יכול לקחת לעצמו את הכסף לעצמו, ואילו אלעזר ושאל צריכים להביא את החלק שלהם לאביהם.

מדוע? כי אלעזר ושאל עדין נמצאים בבית ואוכלים משלחן אביהם וחדל תקנו שכל בן הסמוך על שלחן אביו, יתן לו את המציאות שהוא מוצא.

Daf 13: FROM THEIR ORAL TESTIMONY, AND NOT FROM THEIR WRITTEN TESTIMONY

Witnesses have an important role to play when it comes to resolving disputes between two parties. Their testimony can determine what actually happened, and who is in the right in that particular instance. The Talmud discusses whether witnesses must physically appear in a *beit din* (court) to deliver their testimony or if they are able to send their testimony to the *beit din* in writing.

The Talmud articulates a key principle: “*Mi'pi'hem velo mi'pi ketavam*” (from their mouths, and not from their writings), meaning the testimony must be heard directly from the witnesses themselves, and it is insufficient for them to send it in writing. Even so, the Talmud issues the novel ruling that a witness's signature on a written document, when properly executed according to law, is accepted by the *beit din* as fully valid testimony, and there is no need for those witnesses to appear in person before the *beit din*.

דף י"ג: מפייהם ולא מפי כתבם

לעדים יש תפקיד חשוב כאשר באים לדון בחילוקי דעות בין שני בעלי דין. על פי עדותם ניתן להכריע מה היה המקרה, ומי צודק במקרה כזה או אחר. התלמוד דן בשאלה האם העדים צריכים להופיע פיזית בבית הדין כדי להעיד את עדותם, או שהם יכולים לשלוח את עדותם בכתב לבית הדין?

על כך עונה התלמוד תשובה עקרונית - "מפייהם ולא מפי כתבם", דהיינו צריך לשמוע את העדות מפי העדים ולא להסתפק בעשות שיהם שולחים בכתב. עם זאת, מחדש התלמוד שחתימת עדים על שטר הכתוב כהלכתו מתקבלת על ידי בית דין כעדות גמורה, ואין צורך שהם יופיעו בעצמם בפני בית הדין.

Daf 14: CANCELLATION OF A BUSINESS DEAL

Avigdor the farmer sought to purchase a field. One year, Avigdor found a suitable, high-quality field and he entered into negotiations with the seller. They agreed on the details of the sale between them, that is, the amount of money Avigdor would pay, when exactly the field would be transferred over to Avigdor's possession, and so on.

A few days later, **Avigdor heard a number of worrisome rumors about the seller.** Some said the field did not even belong to the seller; others said the seller was a con man who deceived good people. Immediately, **Avigdor decided to run away from the deal, as one would flee from fire.** He sought out the seller and informed him: **"I'm sorry, but I must cancel the deal."** "No, you may not," the seller told him. **"You may not reverse yourself!"**

Avigdor was not alarmed and answered the seller as follows: "In *Masechet Bava Metzia*, daf 14, it is written **that if I had taken some action regarding the field, only then would I be unable to reverse my decision – even if I had not yet paid you for that field.** For example, if I were to repair the boundary markers of the field, then I would no longer be able to change my mind, since that would be considered an act of acquisition. **However, as long as I have taken no action regarding the field, I am entitled to reverse my decision.**"

דף י"ד: בטול עסקה

אביגדור החקלאי חיפש שדה לקניה. באחת השנים מצא אביגדור שדה ראוי ומשובח והוא נכנס למשא ומתן עם המוכר. הם סיכמו ביניהם את פרטי המכירה: כמה כסף אביגדור ישלם, מתי בדיק יעבור השדה לחזקתו של אביגדור, ועוד כהנה וכהנה.

לאחר ימים אחדים שמע אביגדור שמועות לא טובות על המוכר. היו שאמרו שהשדה אינו שלו כלל, ואלו אחרים אמרו שהוא נוכל שמרמה אנשים טובים. מיד החליט אביגדור לברח מהעסקה כמו מאש. הוא פנה אל המוכר והודיע לו: "מצטער, אך אני מבטל את העסקה". - "אינך יכול", אמר לו המוכר, "אתה לא יכול לחזור בך!"

אביגדור לא נבהל והשיב לו: במסכת בבא מציעא, דף י"ד, כתוב שרק אם הייתי עושה מעשה בשדה, לא הייתי יכול לחזור בי אפילו שעוד לא שלמתי לה. למשל, אם הייתי מתקן את גבולות השדה, כבר לא הייתי יכול לחזור בי כי זה נקרא מעשה קנין, אבל כל זמן שזה לא נעשה - אני יכול לחזור בי."

Daf 15: SALE OF A STOLEN FIELD

The following advertisement was published in a respectable newspaper: **"For Sale: A high-quality field in an excellent area."** Bezalel saw this advertisement and decided to invest. He acquired the field, cleaned it, and set up fences with tall gates around it. Then, he placed an ad: "For Sale: A high-quality field in an excellent area." He hoped to sell the field for a price considerably higher than what he had paid.

To Bezalel's great surprise, an older man came and said to him: **"Sir, the field which you are attempting to sell belongs to me. The man who sold this field to you is a bad person; he stole it from me."** Bezalel inquired about the theft and, indeed, it was true.

The *halakhah* stipulates that, in this case, Bezalel is required to turn over the field to the true owner. In parallel, he must settle his account with the field's true owner, and with the con man, to recover the money he invested in the field.

בעתון מכבד התפרסמה מודעה: למכירה שדה משבח באזור מעלה. בצלאל ראה את המודעה והחליט להשקיע. הוא קנה את השדה, נקה אותו, התקין גדרות סביבו עם שערים גבוהים, וגם הוא פרסם מודעה: למכירה שדה משבח באזור מעלה, והוא קנה למכר את השדה במחיר גבוה יותר מן המחיר שבו הוא קנה את השדה.

להפתעתו הרבה הגיע אדם מבגר ואמר לו: "אדוני, השדה שאתה מנסה למכר שייך לי. האיש שמכר לך את השדה הוא אדם רע שגזל אותו ממני". בצלאל ברר את הענין והתברר שאכן כן.

ההלכה קובעת כי במקרה זה בצלאל צריך להעביר את השדה לידיו של הבעלים האמתיים, ובמקביל עליו להתחשבן עם הבעלים ועם הגזלן על אודות הכספים שהשקיע בשדה.

Daf 16: A COURT LIEN FOR SEIZURE OF ASSETS

Bezalel, about whom we read in the previous *daf*, vacated the field immediately, and turned it over to its true owner. He then went to the *Beit Din* in order to sue for repayment of the money he had paid the con man.

What do we do if the con man refuses to pay back the money? In a case like this, Bezalel's rights to the field are not waived. Rather, he must wait 90 days. After that time has elapsed, the *Beit Din* writes Bezalel a "*Shtar Adrachta*" (a court lien). In the court lien, it is written that Bezalel may seize any property belonging to the con man and collect from that what he is owed. "*Adrachta*" comes from the terms "pursuit" and "acquisition." Here, Bezalel pursues and acquires assets belonging to the con man.

When Bezalel successfully locates property held by the con man, he is not permitted to sell it immediately. Rather, he is to inform the *Beit Din* of his finding; the *Beit Din* then announces that anyone interested in purchasing the land should come to acquire it. The individual who bids the highest price acquires the land. Bezalel is paid from the proceeds received from the sale.

Daf ט"ז: שטר "אֲדַרְכָּתָא"

בצלאל שפלו קראנו במאמר הקודם, פנה את השדה מיד והעבירו לבעלי, ופנה לבית הדין כדי לתבע מהגזלן לשלם לו את דמי המכירה של השדה.

מה עושים אם הגזלן מסרב לשלם את הכסף? במקרה שכזה אין מותרים לו, אלא ממתינים תשעים יום, ואחר כך בית הדין כותבים לבצלאל שטר "אֲדַרְכָּתָא". בשטר אֲדַרְכָּתָא כתוב שבצלאל יכול לתפס כל נכס של הגזלן ולגבות ממנו את החוב (אֲדַרְכָּתָא מלשון רדיפה והשגה - בצלאל רודף ומשיג את הנכסים של הגזלן).

כאשר בצלאל מצליח למצא קרקע של הגזלן הוא אינו רשאי למכר אותה מיד, אלא הוא מודיע על כך לבית הדין ובית הדין מכריז שכל הרוצה לקנות את הקרקע יבוא ויקנה. מי שמציע את המחיר הגבוה ביותר - קונה את הקרקע, ובכסף משלמים את החוב של בצלאל.

Daf 17: DO NOT BELIEVE A LIAR

In this section, it is taught that someone who lies one time is never believed again. If Reuven lent money to Shimon without receiving from Shimon a promissory note, and Shimon later claims he repaid the loan to Reuven, **we believe Shimon**.

However, if the *Beit Din* tells Shimon: "Go repay your debt to him" and afterwards Shimon claims he repaid that debt but witnesses then testify that Shimon is lying and did not repay it, from then on Shimon's word that his debt had been repaid is considered unreliable, unless and until Shimon brings his own witnesses to testify that his debt has been repaid. Only then could his word be believed.

D'VAR TORAH: PARASHAT PEKUDEI

Parashat Pekudei concludes the extensive discussion of the construction of the *Mishkan* (Tabernacle), which occupies nearly half of *Sefer Shemot* (Book of Exodus). Throughout these **pesukim** (verses), the Torah repeatedly describes the preparation, construction, and service in the *Mishkan*, in detail. Conversely, looking back at the beginning of *Sefer Bereshit* (Book of Genesis), the Torah summarizes the creation and design of the world **by God** in just two *perakim* (chapters) and a few dozen *pesukim*. **Why does the Torah include such exhaustive treatment of the construction of the *Mishkan*, while the creation of the world and its design are described so tersely?** The work of *Ha-Kadosh Baruch Hu*, who is omnipotent and capable of creating a world, did not require lengthy description, as it deals with something logical and clear. However, the work that we, as human beings, are capable of doing to build a house for *Hashem* to dwell in, here on earth, needed to be described at great length, as it represents a significant innovation by Judaism - "And I will dwell among them."

דף י"ז: אין מאמינים לשקרן

במאמר זה נלמד שמי שמשקר פעם אחת, אין מאמינים לו עוד. אם ראובן הלואה כסף לשמעון, בלא שטר הלואה, ושמעון טוען שהוא פרע את ההלואה לראובן - מאמינים לו.

אבל אם בית דין אמר לשמעון: "לך ושלם לו את החוב", ואחר כך הוא טוען שהוא פרע את החוב, וראובן הביא עדים שהעידו ששמעון משקר וכי הוא מעולם לא פרע את שטר החוב, מעכשיו שמעון אינו נאמן לטען שהוא פרע את החוב, ועד שהוא לא יביא עדים שיעידו כי הוא פרע את החוב, אין מאמינים לו שהוא פרע את החוב.

דבר תורה: פרשת פקודי

פרשת פקודי חותמת את העסוק הנרחב בבניית המשכן בו עסק כמעט חצי מחמש שמות. במשך מאות פסוקים חזרה ונתארה התורה את כל מלאכת ההכנה, הבניה, והעבודה במשכן העדות. לעמת זאת, אם נביט לאחור, לתחילת חמש בראשית, נראה שאת מלאכת בריאת העולם ע"י הקב"ה מסתפקת התורה לתאר בשני פרקים ובעשרות בודדות של פסוקים. מדוע הקדישה התורה אריכות כ"כ גדולה בתאור בנית המשכן, וקצרה בתאור בנית העולם ובריאתו? את העבודה שהקב"ה שהוא כל יכול - מסגל לברא עולם - לא היה צריך לתאר בצורה ארוכה, שכן מדבר בדבר הגיוני וברור. אולם, את העבודה שאנחנו כבני אדם מסגלים לבנות בית לה' שיבוא וישכן בו כאן בארץ - היה צורך לתאר באריכות רבה, שכן מדבר בחדוש גדול אותה חידשה היהדות - "ושכנתי בתוכם".